

στα κ' ήμεις !...» Και λογάριζε πώς έκαινε τὸ εὐνοεικόταξ, γὰ χρονιάρι μόνο νὰ τόκαινε, θάταν ἕνα βιός. "Αχ, πόσο νάτανε ; Καί ἐν ἔδωλε τὴν ὥρα ποτε νὰ ξεμωροῖται, νὰ τὸ βάλῃ στὴν παλάντζα, νὰ τὸ ζυγιάσῃ.

Αὐτὸν, νὰ τὸ θάκωναν ; Δὲ θάβλεπαν κανεὸς τίποτα. Θὰ τόκρυβαν. Κι' ἄμα θὰ γύριζε μετὸ καλὸ ὁ Γαβρὴλης, θὰ τὸν ἔφεραν στὸ σπίτι καὶ θὰ τοῦ τόδειξαν. «—Τίμα δὴ ! τίμα τί βρήκαμε ἔ Κι' ὁ Γαβρὴλης, ποὺ εἶναι ἄντρας, θὰ ἤξερε πὺς νὰ κυβερνήσῃ τὴ δουλειά, νὰ τὸ πᾶρῃ στὴν Ἀθήνα, νὰ τὸ πωλήσῃ σὲ κανέναν Ἑγγλέζο, νὰ τὸ ξεκάμῃ, καὶ νὰ γείνων ἄστρα τ' ἄρεθωνίσματα. Κι' ἄμα πῆ τὸ χωρὸ «Καλέ, ποὺ τὸ βρήκατε τὸ βιός ὁ Σαούτανες ;», αὐτὲς θὰ εἶχανε ἔτοιμη τὴν ἀπολογία : «Νά ! μάς ἔστειλε πᾶ παρὰδὸς ὁ ἀδερφός μας ἀπὸ τὴν Ἀμερική, "Αἴ ! τὸ θαρσὶτ' ἔστει ; δολάρια ἔ Καί ἡ Βαρβάρα ἔστειγε ὀλοένα τὸν «Ἐρωτά» στὴν ἀγκυλιά της, ὅλη συγκίνησι, ὅς ποὺ τὴν πῆρε ὁ ὄνος. Κεῖνη τὴ νύχτα εἶδε τὰ πὸ ἄωρα φανέρια : χρυσὲς φτερογὸες, λέια, τὴν ἔβαιωναν καὶ τὴν ἀνέβαζαν ψηλά... ψηλά...

Χαράματα τὴν ἐξίτησσε ἡ μάνα της. Σὰν πὸ γνωστὰ καὶ κείνη ἦταν ἀνίσχη.

—Ἐπινα, κόρη μου, καὶ πρέπει νὰ τὸ κρύψουμε κεῖνο τὸ πράμα. Ἡ Βαρβάρα ἀνατεστάτης, σφιγγοντας πάντα τὸ ἀγαλιματάκι στὴν ἀγκυλιά της. Τὸ βιάσθη στὴ ζαγάρια. «Μιάμιση δαί ! Μιάμιση δαί χρονιάρι ἔ

—Καί τί χρυσάρι, λέω, Βαρβάρα μου ! Βενέτωκο μάλιαμα. Μὰ τοῦτο ἔχῃ ἄλλη ἀξία. Ἐλεγε ἡ μάνα, αὐτοῦνα τ' ἀγοράζουσε μὲ μιλιοῦνα ὁ Ἑγγλέζος !

Κατεβήκαμε στὸ κατώι, βρήκαμε τὴν πὸ κρυφῇ, τὴν πὸ σκοτεινὴ γωνιά. Ἡ λουστέρνα τοὺς ἔφεγγε. Σκιάναν ἕνα βαθὸ λαγοῦσι, θάψανε τὸ ἀγαλιματάκι τοῦ ἄρχαιον θεοῦ, ὀριζαν πᾶνω χόμα, τὸ πᾶπταν καὶ στενάδι σόσιασαν κ' ἕνα φρότονα ξύλα. «—Ὅντε τοῦ πατῆ ἔ μοιροῖσασε ἡ Σαούταινα. «—Ὅντε τοῦ πατῆ, μαουῖα μου !...», ἀπάντησε ἡ Βαρβάρα.

Ὁ καιρὸς περνοῦσε. Οἱ βδομάδες, οἱ μήνες.

Οἱ διὸ γυναῖκες ζούσανε τὴ ζωὴ τους, ὅπως πρῶτα. Βόσωναν τὰ ζωντανά τους, θεοῖσαν τὰ σαπατά τους, κυβερνοῦσαν τὸ νοικοκυριό τους. Καὶ περῖμεναν. Ἡ Βαρβάρα καμῖουσε κ' ἄωραμενε ὀλοένα. Ἡ ζωὰ καὶ ἡ προσημὴ τὴν ἔδρανε. Μάθανε τὰ λόγια της σπεθεράς της, μὰ σίχωνε τοὺς ὄμους, χαμογελώντας : «Καλά, καλά. Σὰν ἔβη ὁ Γαβρὴλης τὰ λέμε». Καὶ ἦτανε αἰσχροῦ, αἰσχροῦ...

Κι' ὁ Γαβρὴλης, ἕνα βράδυ, γύρισε. Σὰν τέλειωσε ὁ πόλμος, γύρισε κ' αὐτὸς, μὲ τ' ἄλλα παλιάρια τοῦ χωριοῦ. Ἐνάφησε γερὸς, λεβέντης, πολίτης πᾶ.

Ἡ Βαρβάρα πῆλαθε καὶ τὸν περῖμενε σπῆ. Σίγουρα, τὴν ἄλλη μέρα θὰ περνοῦσε νὰ τὴ δῆ, ὅπως πρῶτα. Ἡ Βαρβάρα στεκότανε ἀπὸ τὸ πρῶι, σιγασμένη, ἄω λαχάρια. Καὶ ἡ μάνα της τὸ ἴδω...

Μὰ οἱ ὄρες περνοῦσαν, μεσημέριουσε, βράδνουσε, κ' ὁ Γαβρὴλης δὲν ἔβηκε στὸ ὄρομο του. Τὴν Βαρβάρια τὴν ἔβασαν τὰ φῆτα. Χίλιες ἔγνοιες ἔβαζε μὲ τὸ νοῦ της.

Πέρασε κ' ἡ ἄλλη μέρα, κ' ὁ Γαβρὴλης πᾶλε δὲν ἔβηκε. Ἡ Βαρβάρα βγήκε κατὰ τὸ δειλὸ, πῆγε στ' ἀλώνα, κ' ἀπὸ κεῖ στὴν Πλατεία. Ἄξαρνα, εἶδε τὸ Γαβρὴλ νὰ περᾶνὴ κοντὰ της, μὲ τὸν πατέρα του, καὶ μ' ἕναν ἄλλον : τὸ Μπακογιάννη, τὸν πατέρα της Βγενιάς. Ὁ Γαβρὴλης τὴν ἔβριζε μὰ λῆξὴ ματὰ καὶ καμῖουσε πὺς δὲν τὴ γνῶσε... Προσπέρασαν, κουνειντίοντας, καὶ τράβηξαν κατὰ τὸν καιρὸν. Ἡ Βαρβάρα ἔμενε κ' ἔ, κάτῳ ἀπὸ τὸ κατανισσὸ τῆς ἐκκλησιᾶς, καὶ τοῖς ἔβλεπε αὐ γὰζά, μὴν ἔξουσανε τὰ πᾶ. Μιὰ ἔβηκε τὴν ἔσπρωχνε νὰ τρῶξῃ, νὰ φωνάξῃ «Γαβρὴλ ! Γαβρὴλ !», κ' ἄλλη μὰ τὴν κρατοῖσε κεῖ, χαρῶμενη σὴ θέη της.

Τὴν ἄλλη μέρα, Κυριακῇ, μάνα καὶ κόρη τᾶψαν τὰ ποθερά μαντάτα : Ὁ Γαβρὴλ ἀρεθωνίστηκε μὲ τὴ Βγενιά τοῦ Μπακογιάννη. Ἀπὸ ἦταν : Τὰ ἔζαγε δλα, τὰ ἔγραψε. κ' ἀρεθωνίστηκε, ἔτσι καθὸς ἤθελε ἡ μάνα του, μὲ προκοπὴ, μὲ β.β.σ, γιατί ὁ Μπακογιάννης ἔδινε βιός στὴ μοναχοκόρη του, ἀμειλοχόρασα, σὺ κείνη τὴ Βγενιά ποὺ ἦταν ἀσχημὴ καὶ ξερὴ εὐὰν σαμαροπαῖδα, ντὲ ἔ

—Τώρα τί νᾶν τοῦ ποῦτε ; Ἐλεγε ἡ Σαούταινα ποὺ ἔβλεπε τὴν κόρη της γλυμὴ κ' ἄλλη σὰ λείψανο. Νὰ πᾶω, Βαρβάρα μου, νὰ τόνε βρῶ καὶ νᾶν τοῦ φανερώσω πὺς... ;

—Ὅχι, μάνα, ὄχι ! τὴν ἀντίσωσε ἡ Βαρβάρα μὲ θυμὸ. Τώρα δὲν τόνε θέλω ὅντε γὰ !...

Κ' ἔνοιωσε πὺς μέσα στὴν καρδιά της εἶχε πεθάνει ἡ ἀγάπη. Ἐλεγε

πῆθανε, καὶ κείτονταν στὴν μάσα, σαθακομῆνη.

Τὸ ἴδιο βράδυ, πῆρε τὸν ἄξινο καὶ κατέθηκε στὸ κατώι. Παραμῶσε τὰ ξύλα κ' ἔσκαινε... Ἐσκαινε αἰσθητῇ μὲ λίσσα. Ἐθάψαν τὸν «Ἐρωτά».

Στὸ φῶς τῆς λουστέρνας, τὸ χρυσὸ ἀγαλιματάκι φάνηκε ἀργήφιστο ἀπὸ τὰ χόματα. Ἡ Βαρβάρα τὸ πᾶπτενε. Ἡ μάνα της τὴν κοίταζε ἀμῆλητη.

—Τὶ θὰ κᾶνης, Βαρβάρα ; τί θὰ κᾶνης, λέω ;

—Ἄναψε φωτιά, μάνα ! Μιὰ μεγάλη φωτιά !...

Ἦταν ἄγριο τὸ πρόσωπὸ της, τὰ μάτια της.

Κι' ἄμα τὰ ξύλα ἀνάψανε καὶ λαμπαδιάσανε στὸ πῆμα, ἡ Βαρβάρα ἔβαλε πᾶνω στὴν πυρροῖα ἕνα μπροῦντζινο λεβήκι καὶ τὸ ἄφησε νὰ κᾶνη καλὰ, νὰ πυρρῶσῃ. Ὑστερα, ἔβριζε μέσα τὸ ἀγαλιματάκι.

Τὸ κοίταξε ὀρθὴ ἀπὸ πᾶνω, σὰ μάγουρα, σὰν κακὴ θεότης. Ὁ «Ἐρωτᾶ» ἄρχισε νὰ γυαλῆ ἀπὸ πᾶν, καὶ ἀγὰ-ἀγὰ νὰ κᾶνη. Πρῶτα τὰ φτερά, ὕστερα τὰ χέρια, τὰ πόδια καὶ ὁ λυγακάμωτος, ὁ θέιος γρᾶμῆς τοῦ προσώπου, νὰ χαλοῦν, νὰ λυώνουν σὰν κεφί, νὰ γίνονται ἕνα χρυσὸ νερό... Ἡ Βαρβάρα ἔσκαιβε πᾶτε-πᾶτε καὶ σιδαιῖλε τὴ φωτιά. Καί τ' ἀγέλι τῆς ἔστεινε.

Σὲ κᾶπωση ὥρα, μέσα στὸ λεβήκι δὲν ἀπόμεινε παρὰ ἕνα χρυσὸ ἔργο, μὰ πᾶνω πὸν λαμπακοῦτο.

—Ἀτόινο, μάνα, θὰν τ' ἀφίχουμε τώρα νὰ παγῶσῃ, εἶπε. Ὑστερα, θὰν τὸ κρῖψουμε στὴν κασσιόλα.

—Καί τί θὰν τὸ κᾶνης τὸ μάλιαμα, κόρη μου ; ράτῃσε ἡ Σαούταινα, δειλασιμένη.

—Θὰν τὸ πᾶμε στὴν Ἀθήνα. Θὰν τὸ πωλήσουμε στοῖς χρυσωκῶδες... Μὲ τὸν καιρὸ... Ὅχι ἴδουμι.

Ἐλεγε τὸ σοπὸ τῆς ἡ Βαρβάρα. Τώρα, ἦταν ἄλλος ἀνθρώπος. Θὰ φνόνηε φλωριά, γαρντάνα. Ὁ στωλῆζότανε σὰν ἀρχοντοπούλα κ' αὐτῇ. Καί τὴ λαμπαθῇ, θὰ φοροῖσε τὰ γορτῖνά της καὶ θάβγανε στὸ χοροστάσι, πᾶσθα νειμένη, φανταχτερῇ, χρυσωποῖσῃ, θὰ θαμῶσῃ τὸ χωρὸ ! "Αἴ ! τὸ θαρροῦσε ὁ Γαβρὴλης, ὁ παραῶσιτος ;... Ἐχει κ' ἄλλα ἀρχοντοπούλα τὸ χωριό, κ' ἄλλους λεβέντες. Κι' ὁ ἔρωτας πᾶει πᾶ, πῆθανε. Σὰν ἦταν ν' ἀγοράσῃ ἄντρα, ἔ, θ' ἀγόραζε τὸν καλύτερο.

Καὶ ἡ Βαρβάρα ἔβαλε τὰ χέρια στοῖς γορτῖνες, στάθηκε μὲ ψηλά τὸ κεφάλι, καὶ γέλασε μὲ ἄγρια χαρὰ.
ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗΣ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΑ ΔΕΙΝΟΠΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΤΕΎΓΕΡ

"Ένας Ἄγγλος ληστεύεται ὅτι ἔχει ὡς τώρα περιφρονῆσει τὸς φροῦς τὸ θάνατο, ὅσο κανεῖ ἄλλος ἄνθρωπος.

Ὁ Ἄγγλος αὐτὸς εἶνε ὁ πλοίαρχος Τζὼν Ντέϋγ, ὁ ὁποῖος κατοῖσει στὸν Ἄγιο Φραγκίσκο. Τὸ 1906, σὲ ἡλικία ἀνάμεσα 16 χρόνων, ὁ Ντέϋγ ἔπεσε ἀπὸ τὴν ἀποβάθρα ἐνὸς ναυπηγείου κ' ἔπεσε τὸ πᾶν του. Τὸν ἐπέμωνε χρόνον μᾶνῆρας κοντὰ τὸ ἀσφοῖθρο Σαβάνο τῆς Ἰταλίας, τὸν περῖμενεξεν ἀναίσθητο καὶ τὸν ἐανάγρην στὴ ζωὴ ἔπειτ' ἀπὸ προσπάθειες μὲς ὄρας καὶ εἰσα λεπτῶν ! Τὸ 1912...ἔξωκαλε ναναγῶς στὲς ἀπὲς τῆς νήσου Βανκούβερ κ' ἔμεινε σὸ νερὸ ἀναίσθητος ἐπὶ 70 ὄρες. Μετὰ ἕνα χρόνον ἀποκατεῖταξε μῆσα ὄ ἕνα παραπολιμένο κτῖριο, τὸ ὁποῖον καὶ κατέδρασε. Ὁσῖσος θέρμαγε πᾶν τὸ θάνατο. Ὅταν ἀρχισαν ἡ ἐθροποραξίς τοῦ Ἐθροπαικοῦ πολεμοῦ, θεωρήθηκε νεκρὸς κ' ἔμεινε σὸ βυθῶρο τρία μερῶνῃτα μὲ τὸ γόνυτο σκαπῖμε. Τὸ 1923 ναναγῶς μὲ τὸ πᾶσιον «Ἄδρος» καὶ θεωρήθηκε πνιμῶνος. Μολοσατὰ σάθηκε, καὶ τὸ 1931 τοῦ...κόπριε τὸ πᾶν σὲ μιὰ ἔκρηξὴ λεβῆθῶν ἐνὸς γᾶρ.

Ὁ πολιταθῆς Ντέϋγερ ἀναμῖνει τώρα μὲ ἀνυπομονῆρα τὸ...ἐνὸ ἀτόχημά του !...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Ἐκεῖνος.—Μὰ τί ἔχεις σήμερα καὶ εἶσαι τόσο λυπημένη, Ἐλένη ;
Ἐκεῖνη.—Τὶ ἔχω ; Ἐτοί μοῦζεται ἡ ἀποκοτόνησῃ !...
Ἐκεῖνος.—Ἐτα λουτὸν τότε...κῶρεμά σου ὀ στὸ λαμῖο μου !...

Στὸ ἔσπειατόριο :
—Τὶ ἔχεις, γκαρδόν, σῆμερα ;
—Ἐγω, κύριε, ποθαράνα βραστά, κεφάλι ψητὸ, μυαλὸ τηγανητὸ...
—Διάβολε ! Καὶ τῆς ἀκόμα ;